

NOTAT

Til: Statsforvalter i Agder

Fra: Ingeniørvesenet, Kristiansand kommune.

14.12.2022

Simulering av gebyrutvikling for vann og avløp i perioden 2023-2026 fordelt på de gamle kommunene Songdalen, Søgne og Kristiansand

---

Bakgrunn for notatet

Statsforvalter har fått i oppgave å utrede konsekvenser av oppsplitting av Kristiansand kommune til 3 kommuner: Songdalen, Søgne og Kristiansand. I forbindelse med dette arbeidet har Kristiansand kommune ved Ingeniørvesenet (enhet for vann og avløp) fått beregnet årsgebyrene for vann og avløp fordelt på de 3 gamle kommunene. Det er valgt noen forutsetninger for denne beregningen, noe som er redegjort for i dette notatet.

Fordeling av kostnader, både drift og investering, er vist i vedlegg 1, med en forklaring.

Om selvkost

Gebyrene for vann og avløp er beregnet etter prinsippene om selvkost. Bakgrunnen for dette er kort forklart at gebyrene som den enkelte betaler hvert år, så langt som mulig skal reflektere kommunens årskostnad ved å levere tjenesten til innbyggeren.

For mer informasjon om hva selvkost er vises til nettsiden:

www.va-finansiering.no

Dette er en nettside som er drevet av Norsk Vann. Norsk Vann er den nasjonale interesseorganisasjonen for vannbransjen. Norsk Vann eies blant annet av kommuner, kommunalt eide selskaper og kommunenes driftsassistanser og representerer ca. 320 kommuner med ca. 96 % av landets innbyggere.

Forutsetninger/valg

Grunnlag for beregningene er dagens regnskap og budsjett i Kristiansand kommune. Tidligere investeringer er fordelt tilbake til de gamle kommunene Søgne, Songdalen og Kristiansand. Prognose for årsresultatet på vann og avløp i 2022 er lagt inn i beregningsunderlaget. For perioden 2023-2026 er det for nye Kristiansand beregnet VA-gebyr i forbindelse med pågående budsjettprosess og forventes vedtatt i desember 2022. Drifts- og investeringsrammen som ligger i dette budsjettforslaget er lagt til grunn for videre gebyrberegningene fremover, fordelt på de gamle kommunene, så langt det lar seg geografisk gjøre.

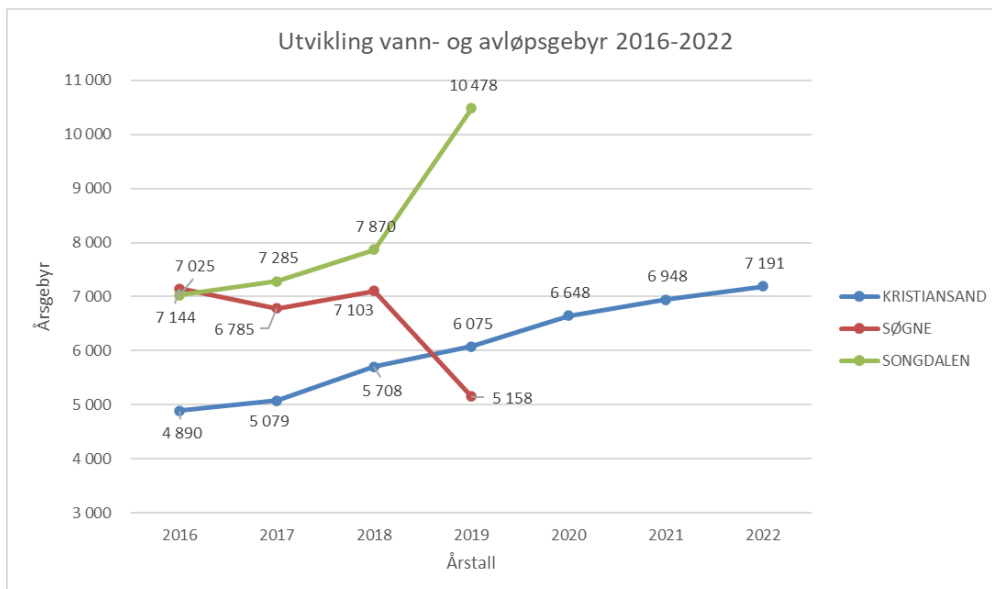
Akkumulert over- eller underskudd på selvkostfond er fordelt tilbake på de gamle kommunene etter innbyggertall, se fordelingsnøkler under. Det ble gjennomført justering av VA-gebyr i de 3 gamle kommunene i 2019, slik at det ved sammenslåingen 1.1.2020 skulle være minst mulig fondsmidler igjen.

Det var samlet fond for de 3 kommunene ved inngangen til 2019 på 19,2 mill. kr, inkludert fondsmidler i det felles interkommunale vannverket. Fordeling som vist i tabell under.

Fond pr 1.1.2019	Vann	Avløp
Kristiansand	11 006 433	11 107 521
Søgne	- 2 028 450	5 644 737
Songdalen	- 1 806 717	- 3 528 213
Tronstadvann interkommunale vannverk	- 1 189 496	
SUM	5 981 770	13 224 045

Kristiansand kommune hadde planlagt bruk av fondsmidlene på avløp gjennom høyere aktivitet på driften, mens man på vann besluttet å redusere fakturagrunnlaget for årsavgiften på vann siste termin (5 mill. kr totalt), slik at fondet ble tilstrekkelig redusert. Søgne og Songdalen justerte gebyrene i budsjettet for 2019 for å få «nullet» ut mest mulig fondsmidler. Spesielt gjaldt dette avløp, der Søgne reduserte årsgebyret betydelig i forhold til 2018, mens Songdalen økte gebyret.

Utviklingen i årsgebyr for en normalhusholdning (120 m² bolig) fra 2016 til 2022 er vist i figur under. Fra 2020 viser den gebyrutvikling for nye Kristiansand kommune.

Tronstadvann interkommunale vannverk fikk noen uforutsatte større kostnader i 2019, bl.a. reparasjon av skader på/ved ledningsnettet etter en styrtregnhendelse i 2018. Underskuddet i 2019 medførte at negativt selvkostfond ble forverret. Fra 1.1.2020 ble vannverket en del av nye Kristiansand og selvkostfondet gikk inn som en del av selvkostfond for vann i kommunens ordinære regnskaper. Etterkalkyle for 2019 viste samlet et fremførbart underskudd på til sammen 5,45 mill. kr.

Fond pr 31.12.2019	Vann	Avløp
Kristiansand	1 152 763	- 2 029 383
Søgne	1 619 974	- 623 606
Songdalen	- 1 158 918	- 995 881
Tronstadvann interkommunale vannverk	- 3 428 222	
SUM	- 1 814 403	- 3 648 870

Saldo på selvkostfondene ble lagt som «oppstartsfond» i nye Kristiansand og i de videre beregninger er det ikke lagt inn en egen tilbakeføring av disse. Saldo på fond har endret seg betydelig siden

1.1.2020 og det er derfor valgt å fordele forventet fondssaldo for 2022 (prognose) tilbake til kommunene i beregning videre fra 2023. Dette er omtalt nærmere i eget punkt under fordelingsnøkler.

Fordelingsnøkler

Det er brukt 4 fordelingsnøkler i selvkostberegningene for vann og avløp.

- Eierbrøk Høllen renseanlegg: 60% Søgne og 40% Songdalen
Driftskostnader for Høllen renseanlegg var delt mellom Søgne og Songdalen kommuner (60/40). Dette var den fordeling av driftskostnader for Høllen renseanlegg som var gjeldende før kommunesammenslåingen i 2020. Deler av avløpet fra Songdalen ble rensset på Høllen renseanlegg.
- Eierbrøk Tronstadvann vannverk: 85% Kristiansand, 9% Søgne og 6% Songdalen
Drifts- og investeringskostnader for Tronstadvann vannverk er fordelt mellom de tre kommunene etter den tidligere brukte eierbrøken. Tronstadvann vannverk forsyner vann til hele Søgne og deler av Songdalen og Kristiansand kommuner. Før kommunesammenslåingen i 2020 var Tronstadvann vannverk et interkommunalt selskap eid av de 3 kommunene. Vannverket ble driftet og bemannet av ansatte fra Kristiansand kommune. Kostnader til drift, avskrivning og renter ble fordelt ut fra mengde vann levert fra vannverket til den enkelte eierkommune. Vannmengde til den enkelte kommune varierte noe fra år til år, men over flere år er fordelingen omtrent som for eierbrøken. Eierbrøk er derfor valgt som grunnlag for gebyrberegningene ved en kommuneoppsplitting, både til fordeling av investeringer som er gjort og driftskostnader.
- Eierbrøk Bredalsholmen – Odderøya RA: 68,7% Kristiansand, 18,8% Søgne og 12,5% Songdalen
For å simulere mest mulig riktig fordeling av kostnader dersom man velger en ny renseløsning for avløp i Høllen, med pumpeledning fra Søgne (erstatte nytt renseanlegg) til Odderøya renseanlegg, via Bredalsholmen, så er kostnadene med bygging av pumpestasjon på Bredalsholmen og felles sjøledning fra Bredalsholmen til Odderøya fordelt på antall personekvivalenter (pe*) som inngår i dagens renseanlegg i Høllen og Bredalsholmen (i hovedsak fra Vågsbygd og Flekkerøya).

* *Personekvivalent, pe*: Den mengde organisk stoff som brytes ned biologisk med et biokjemisk oksygenforbruk målt over fem døgn, BOF₅, på 60 g oksygen per døgn. Avløpsanleggets størrelse i pe beregnes på grunnlag av største ukentlige mengde som samlet går til overløp, renseanlegg eller utslippspunkt i løpet av året, med unntak av uvanlige forhold som for eksempel skyldes kraftig nedbør.

- Innbyggertall: 83,6% Kristiansand, 10,3% Søgne, 6,1 % Songdalen
Kostnader for drift eller investeringer som gjelder for hele nåværende Kristiansand kommune er delt forholdsmessig mellom de 3 kommunene basert på folketall. Det er da tatt utgangspunkt i folketallet for 2019, året før kommunesammenslåing. Tabellen viser %-vis fordeling.

Kommune	Folketall 2019	%
Kristiansand	92 282	83,6
Søgne	11 403	10,3
Songdalen	6 706	6,1
Sum	110 391	100,0

Dette gjelder for eksempel for drift av ledningsnett og pumpestasjoner for vannforsyning og avløpshåndtering. Det er vurdert om dette gir et riktig bilde av kostnadsfordelingene for de 3 kommunene, noe som er drøftet senere i notatet.

Andre eksempler på valg av fordeling

Driftskostnader for Rossevann vannverk er lagt i sin helhet til Kristiansand kommune. Dette vannverket forsyner vann til abonnenter i Kristiansand.

Av større investeringer som kommer innenfor perioden 2023-2026 er det gjort ulike valg for fordeling som utdypes nærmere under.

Reservevannforsyning mot Lillesand og utbygging av Grimevann vannverk:

Dette er et prosjekt som skal sikre hele nye Kristiansand en god reservevannforsyning, da man vil få 3 vannverk som på sikt skal kunne levere nok vann til alle innbyggerne, selv om et av dem er ute av drift en periode (eks. ved ombygging, større vedlikehold e.l.). Det er derfor vurdert til å være felles for de tre kommunene. Investeringskostnadene er fordelt prosentvis på de tre kommunene etter innbyggertall. Dette er anbefalt løsning uavhengig av evt. kommuneoppsplitting, kalt modell 1.

For å se på konsekvensen av dersom evt. Søgne vil gå for en egen reservevannsløsning, som de hadde inne i sin økonomiplan i 2019, så er det laget en simulering uten andel fra Søgne, en modell 2. Der er det lagt inn 20 mill. kr. til et eget reservevannverk i 2025 (prisjustert fra opprinnelig budsjett på 15 mill. kr. i 2019). Alle investeringer med vannforsyning fra Lillesand er fordelt på Kristiansand og Songdalen etter innbyggertall i disse to kommuner. Det tilsvarer 93,2% til Kristiansand og 6,8% til Songdalen.

Kapasitetsøkning for Rossevann vannverk:

Denne er vurdert til å være felles for de tre kommunene, da denne utbyggingen vil sikre vannforsyning og reservevann for alle tre kommuner. Investeringskostnadene for utvidelsen er fordelt prosentvis på de tre kommunene etter innbyggertall. Investeringer gjort i eksisterende anlegg og ledningsnett er lagt til Kristiansand.

Dersom Søgne velger å bygge eget reservevann, modell 2, så må også denne investeringen fordeles mellom kun Kristiansand og Songdalen (innbyggertall), dvs. 93,2% til Kristiansand og 6,8% til Songdalen.

Vannledning fra Rossevann til Tangvall:

Denne er vurdert til å skulle dekkes inn av Søgne alene, da den sikrer supplerende vannforsyningen til Søgne kommune. Vannforsyningen blir da tosidig. I tillegg får Søgne kommune da dekket kravene til reservevann, som var et pålegg fra Mattilsynet før kommunesammenslåingen.

Dersom Søgne velger å bygge eget reservevann, modell 2, så utgår denne investeringen.

Renseløsning for Søgne og Songdalen:

Det må etableres en ny løsning for dagens renseanlegg i Høllen. Det er satt av 300 mill. kr i perioden 2023-2026. Det pågår utredning for å pumpe avløpet via sjøledning til Bredalsholmen og videre til Odderøya renseanlegg. Dersom det skal bygges nytt renseanlegg i Høllen er en ramme på 300 mill. kr for lav, da totalkostnaden er grovt anslått til 500 mill. kr. I grunnlaget for gebyrvurderingene er det lagt inn 300 mill. kr i perioden fordelt med 60 % på Søgne kommune og 40 % på Songdalen kommune. Det er Søgne og Songdalen kommuner som har behov for denne investeringen, og det er benyttet samme fordelingsnøkkel som ble benyttet for driftskostnader på Høllen renseanlegg.

Det er i modell 1 ikke lagt inn noen fordeling av kostnader med å eie eller «leie» kapasitet på Odderøya renseanlegg. Kostnadsberegning for sjøledning er ikke ferdig. Anslag for sjøledning og

pumpestasjon i Høllen er ca. 200-250 mill. kr. Dersom man bruke samme modell som Vennesla, med å være medeier i Odderøya renseanlegg, så vil en kapasitet på 32.000 pe tilsvare 20% eierandel i anlegget. Det tilsvarer ca. 112 mill. kr. Siden dette ikke er tilstrekkelig avklart og modell for bidrag til Odderøya RA, ble det først valgt (modell 1) å bruke 300 mill. kr som beregningsgrunnlag for simulering av gebyrutvikling for Søgne og Songdalen. Det er heller ikke fratrukket evt. reduserte investeringskostnader eller inntekter i Kristiansand. Det gav en usikkerhet i hva det betyr for gebyrutviklingen, noe som gjorde at det ble utarbeidet en ny simulering, modell 2. I denne simuleringen er det lagt inn 225 mill. kr. (anslag) for sjøledningen fra Høllen til Bredalsholmen og i tillegg 112 mill. kr i kjøp av 20%-andel av Odderøya renseanlegg. Dette medfører at Kristiansands investeringsportefølje samtidig reduseres med 100,8 mill. kr. Vennesla eier 10% av Odderøya og vil dermed også få 10% av de 112 mill. kr. tilbake. For å vise en gebyrkonsekvens av denne øvelsen er tiltaket lagt inn i 2025.

Når det gjelder overføringsanlegg Bredalsholmen – Odderøya RA (bygging pågår) og fordeling av dette, så er den beskrevet under fordelingsnøkler, pkt. 3.

Investeringer som ble gjort i kommunene før sammenslåingen i 2020 er tilbakeført som gjeldende for den kommunen.

Fordeling av selvkostfondsmidler:

Akkumulert overskudd på selvkostfond for vann (estimat 11,3 mill. kr ved utgangen av 2022) er planlagt benyttet i 2023 i dagens kommune. Tilsvarende er den samme summen fordelt etter innbyggerbrøk i beregning av gebyr for Søgne, Songdalen og Kristiansand kommuner i 2023.

Akkumulert underskudd på selvkostfond for avløp (estimat 20 mill. kr ved utgangen av 2022) er planlagt å dekkes inn først i fra 2024 og over flere år, for å unngå for store hopp i gebyrøkning. Det akkumulerte underskuddet skyldes i hovedsak renteøkning de siste to år. Det er lagt inn en ekstra inndekking av 6,3 mill. kr i både 2024, 2025 og 2026 i dagens kommune. Da gjenstår en rest på ca. 1 mill. kr i underskudd på fond i 2027. Tilsvarende er den samme summen fordelt etter innbyggerbrøk i beregning av gebyr for Søgne, Songdalen og Kristiansand kommuner i fra 2024-2026.

Beregningsmetode selvkost

Nye Kristiansand kommune bruker systemet Momentum selvkost. Dette systemet benyttet alle 3 gamle kommunene før sammenslåingen, men med litt forskjellige grad av detaljering i beregningsgrunnlaget.

I den nye kommunen valgte man å fordele kostnader på en annen måte enn det som ble gjort før 2020, slik at man i vedlagte beregninger tar utgangspunkt i budsjettene som allerede ligger inne i Momentum for nye Kristiansand og med de fordelingsnøkler som er beskrevet tidligere i dette notatet.

Følgende poster framkommer i sammendraget fra Momentum, men det er i simulering av gebyr valgt å slå sammen alle driftskostnader under en linje (10***lønn), som da inkluderer både lønnskostnader, kjøp av varer og kjøp av både interne og eksterne tjenester. Også Indirekte kostnader er slått sammen i en post (Indirekte driftsutgifter (netto)). Dette er i hovedsak andel av kommunens kostnader til kontorplasser i Rådhuset, IT-systemer, dokumentssenter, regnskap, lønnsavdeling, etc.

10*** Lønn
11*** Varer og tjenester
12*** Varer og tjenester
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenesteprod.
14*** Overføringsutgifter
Direkte driftsutgifter
Avskrivningskostnad
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer
Kalkulatorisk rente
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer
Direkte kapitalkostnader
Indirekte driftsutgifter (netto)
Indirekte avskrivningskostnad
Indirekte kalkulatorisk rente
Indirekte kostnader
Driftskostnader

+/- Bruk av/avsetning til bundne fond
+/- Overstyring bruk av/avsetning til selvkostfond
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)
Resultat
Selvkostgrad (%)
Selvkostfond 01.01
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond
Selvkostfond 24.12

Kommunen bestemmer selv hva som skal være satsen på tilknytningsgebyr, samt hvor stor andel av de årlige driftskostnadene som bør dekkes inn av årsavgift (fastledd). Det anbefales at årsavgiften dekker ca. 50% av kostnadene og dette har nye Kristiansand valgt å skjele til de siste årene. I gamle Søgne og Songdalen hadde alle abonnenter vannmålere, mens i gamle Kristiansand var det kun pålagt for næringskunder. Kun et lite antall husstander har vannmåler installert. De som har installert vannmåler betaler også en årlig leie for denne. For boliger/hytter som ikke har vannmåler beregnes vannforbruk etter areal, der 1 m² tilsvarer 1,5 m³ vannmengde. For en bolig på 120 m² tilsvarer dette et årlig vannforbruk på 180 m³. Dette kalles for en «normalhusholdning».

På bakgrunn av antall abonnenter og stipulert/beregnet vannforbruk (m³) så genereres satsene for gebyrinntekter. Utgangspunktet er at resultat skal være 0, altså selvkost. Ved bruk av tidligere oppsparte fond eller for inndekking av underskudd vises dette som bruk/avsetning fra selvkost pr. 01.01. Det påløper renter på fondsmidler også. Ved etterkalkyle ved årets slutt gjøres regnskapet opp etter faktisk selvkostrente (5 års SWAP + 0,5%). Eventuelt overskudd/underskudd framkommer som selvkost pr 31.12.

Gebyr i dagens Kristiansand

Figuren under viser dagens gebyrutvikling for vann, avløp og renovasjon i dagens Kristiansand kommune jfr. budsjettforslag for 2023-2026. Tabellen under viser gebyr for en «normalhusholdning» (120m² bolig tilsvarende 180 m³ i forbruk).

Det gjøres oppmerksom på at alle renovasjonstjenester i dag er organisert gjennom et interkommunalt selskap, Avfall Sør. Selskapet eies av Kristiansand og Vennesla i felleskap.

Gebyrene er like i begge eierkommuner og var også dette før kommunesammenslåingen. Det betyr at ved en evt. oppsplitting av nye Kristiansand vil det ikke medføre endringer i renovasjonsgebyr til den enkelte husstand i forhold til hvilken kommune man tilhører. Oversikt over ulike gebyr iht. forslag til økonomiplan for 2023-2026.

Kommunale avgifter - bolig:						
Gebyr i 2022- priser		2022	2023	2024	2025	2026
Vann	120m2 bolig	2 314	2 665	3 167	3 369	3 653
Avløp	120m2 bolig	4 877	5 800	6 038	6 301	6 641
Renovasjon	3x120L dunker	3 925	3 925	3 984	4 044	4 104
Feiing		315	380	380	390	400
Sum årsgebyr		11 431	12 770	13 569	14 104	14 798
Gebyrendring i kr i forhold til året før		2023	2024	2025	2026	
Vann		351	502	202	284	
Avløp		923	238	263	340	
Renovasjon		-	59	60	60	
Feiing		65	-	10	10	
Sum		1 339	799	535	694	
Gebyrendring i % i forhold til året før		2023	2024	2025	2026	
Vann		15,17 %	18,84 %	6,38 %	8,43 %	
Avløp		18,93 %	4,10 %	4,36 %	5,40 %	
Renovasjon		0,00 %	1,50 %	1,51 %	1,48 %	
Feiing		20,63 %	0,00 %	2,63 %	2,56 %	
Sum		11,71 %	6,26 %	3,94 %	4,92 %	

Simulering av selvkost for vann og avløp (VA)

Det er foretatt to metoder for simulering av VA-gebyr for Søgne, Songdalen og Kristiansand kommune. Begge deler gir samme inntekt til kommunen og skal dekke utgiftene. Simuleringen er gjort for å se om det gir vesentlige endringer i gebyrutviklingen for en normalhusholdning. De to metodene er simulert for alle 3 kommuner.

- Fast andel fra abonnementsgebyr: Dette betyr at det er simulert gebyrutvikling der en tilstreber å fordele abonnementsgebyr (fastledd) og forbrugsgebyr (mengdeledd) omtrent som i dag (ca. 50% hver). Abonnementsgebyret vil derfor endres fra år til år.
- flatt fastledd: Dette betyr at man har simulert gebyrutvikling med likt abonnementsgebyr (fastledd) som man har vedtatt for nye Kristiansand i 2022. Samme abonnementsgebyr er brukt i simulering av alle 3 kommuner og er lagt inn med samme beløp i alle årene fram til 2026.

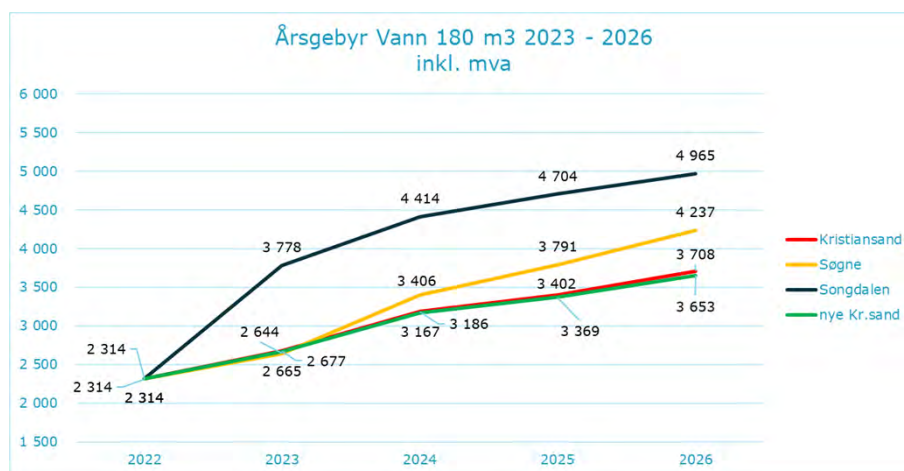
Generelt kan man si at ved å holde fastleddet lavt, vil dette gi lavere totalgebyr for dem med lavt forbruk, (typisk små leiligheter og hytter), mens høyt fastledd gir lavere totalgebyr for storforbrukere (typisk næringsvirksomhet med vannforbruk mer enn 3-5000 m³). Da størstedelen av kostnadene med vann og avløp er faste kostnader uavhengig av forbruk (investeringer i rør og anlegg er uavhengig av produksjonskostnader), så tilsier det at man bør ha en relativ høy andel av inntektene som fastledd, slik at alle abonnenter bidrar til å dekke avskrivningskostnader. Dette selv om de har et lavt forbruk av vann. Sagt på en annen måte; man må betale en rimelig andel for å være tilknyttet og

ha tilgang til vann og samtidig lede bort avløpsvann på en miljømessig forsvarlig måte. Anbefalingen til kommunene er derfor å velge et nivå på abonnementsgebyret (fastleddet) som skal gå til å dekke inn rundt 50% av kostnadene til kommunene på vann og avløp.

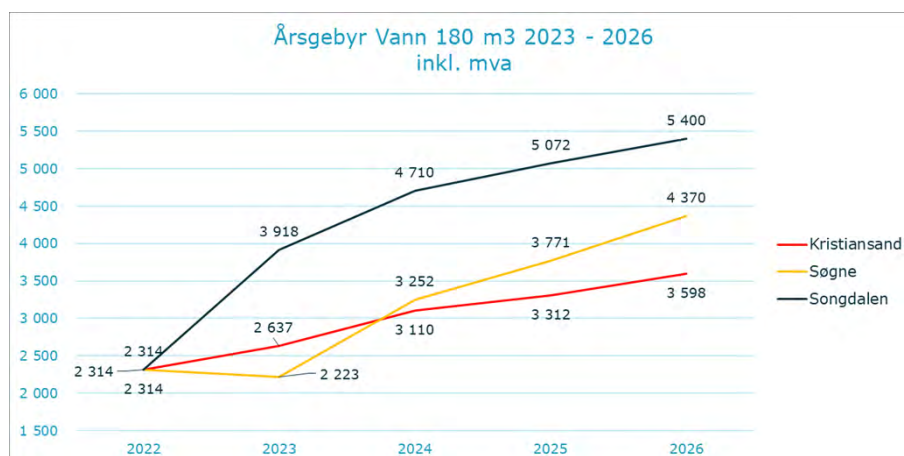
Det er greit å merke seg at bruk av fond til å saldere/supplere budsjettet så vil dette slå ulikt ut når dette fordeles på den enkelte kommune det første året, men fram til 2026 vil mange og store investeringer for alle 3 kommuner bidra til at forskjellene blir store, spesielt på avløp, der Søgne og Songdalen får en stor belastning av det som blir løsningen for Høllen RA, mens Kristiansand allerede har løftet gebyrene for å dekke inn avskrivingskostnadene for Odderøya RA.

Figurene under viser simulering av årsgebyr fra beregningsunderlaget for Søgne, Songdalen og Kristiansand, for de to metodene beskrevet over og etter fordelingsmodell 1, som er beskrevet under fordelingsnøkler tidligere i notatet. Gebyrutvikling i dagens Kristiansand (nye Kr.sand) er vist for alternativet med fast andel gebyrinntekter fra abonnementsgebyr – da det er slik man har beregnet disse i økonomiplanarbeidet i dagens Kristiansand.

VANN

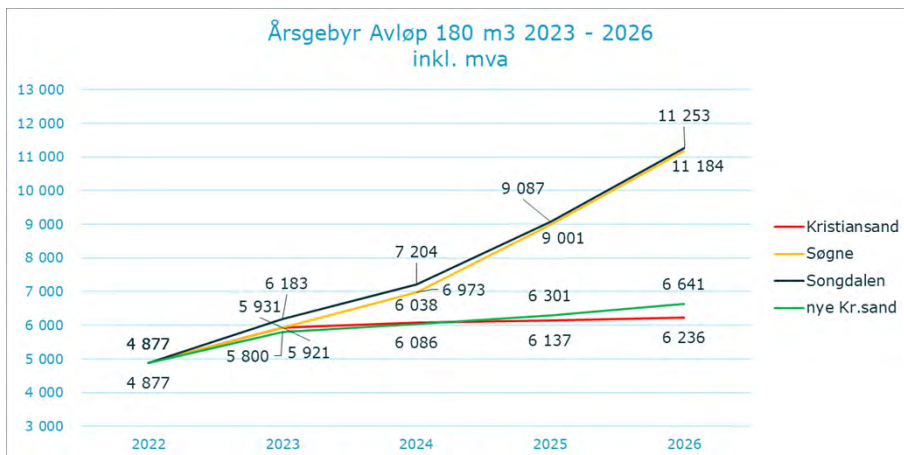
Årsgebyr Vann 2023 - 2026 - fast andel gebyrinntekter fra abonnementsgebyr (47,1 %)

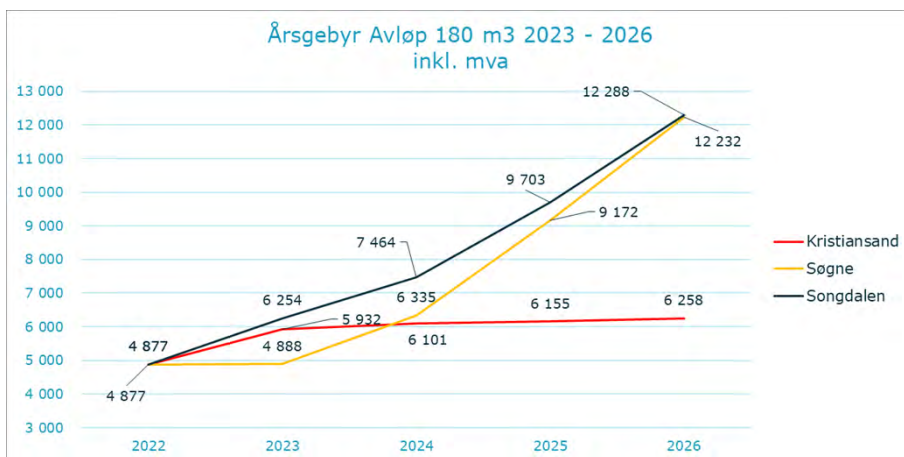
Årsgebyr Vann 2023 - 2026 - flatt fastledd i perioden

AVLØP

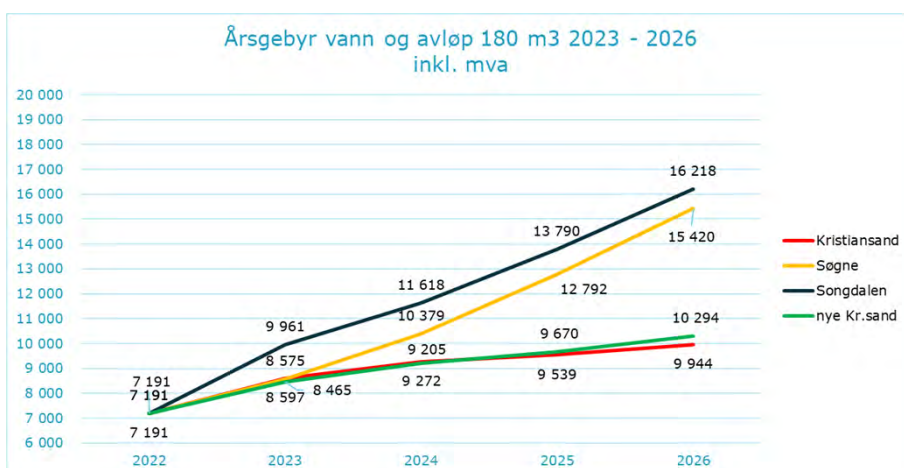

Årsgebyr Avløp 2023 - 2026 - Andel gebyrinntekter fra abonnementsgebyr (46,4 %)

Årsgebyr Avløp 2023 - 2026 - flatt fastledd i perioden

Samlet gebyrutvikling – modell 1

Årsgebyr vann og avløp 2023 – 2026 - Andel gebyrinntekter fra abonnementsgebyr

Alternativ simuleringsmodell (modell 2):

Det er i tillegg utarbeidet en alternativ simuleringsmodell, som er nærmere beskrevet under fordelingsnøkler tidligere i notatet. Dette er kalt modell 2.

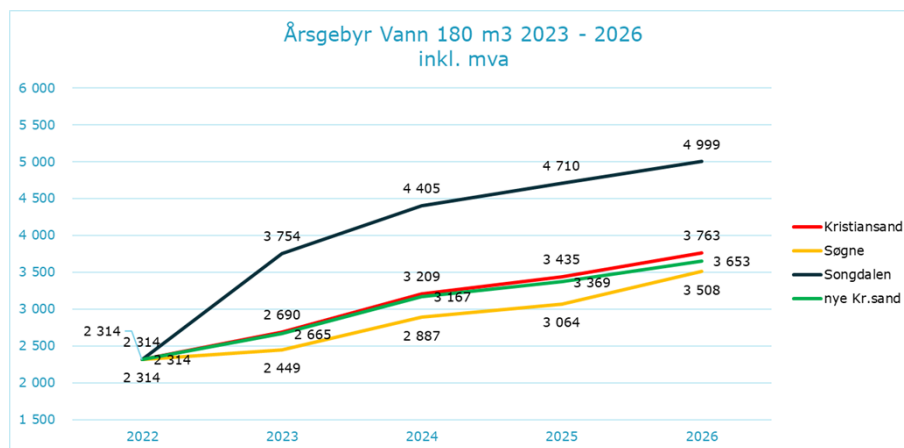
I simuleringen for gebyrutvikling for vann er investering i reservevannsforsyning fra Lillesand kun fordelt på Kristiansand og Songdalen, mens Søgne i denne modellen da må bygge sin egen reservevannsløsning, slik som opprinnelig planlagt i gammel kommune.

I simulering for gebyrutvikling for avløp i modell 2 er det lagt inn et anslag på sjøledning fra Høllen-Bredalsholmen, som er noe redusert i forhold til budsjettpost i økonomiplan for 2023-2026, men det er i denne modellen lagt inn tilleggskostnad med 20% eierandel i Odderøya RA. Formålet med denne simuleringen er å vise kostnadskonsekvenser som dette alternativet medfører for alle 3 kommuner.

Det er kun gjennomført simulering etter den metode som benyttes for gebyrberegning i dagens kommune - «Andel gebyrinntekter fra abonnementsgebyr» på hhv 47,1% for vann og 46,4% for avløp.

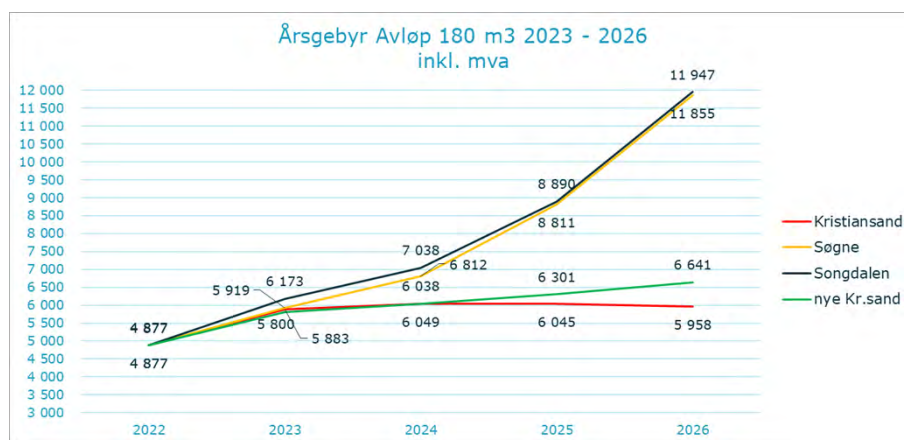
Figurene under viser simulering av årsgebyr fra beregningsunderlaget for Søgne, Songdalen og Kristiansand, fordelt etter modell 2, samt gebyrutvikling i dagens Kristiansand (nye Kr.sand).

VANN

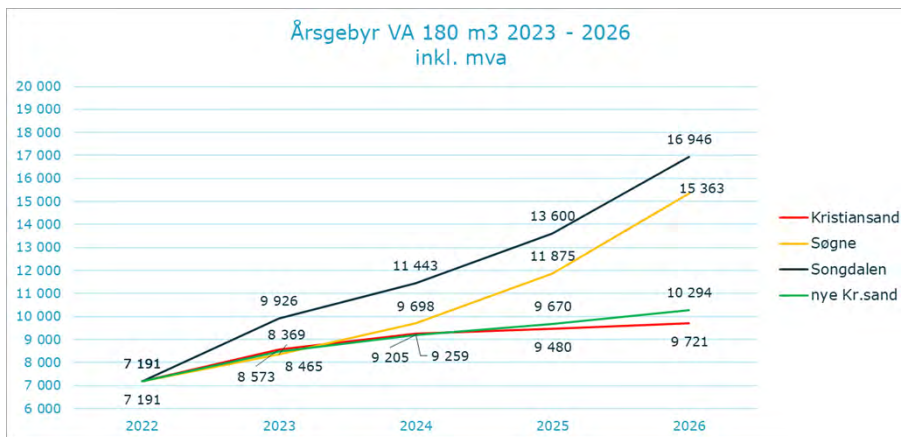
Årsgebyr Vann 2023 - 2026 - fast andel gebyrinntekter fra abonnementsgebyr (47,1 %)

AVLØP

Årsgebyr Avløp 2023 - 2026 - Andel gebyrinntekter fra abonnementsgebyr (46,4 %)

Samlet gebyrutvikling – modell 2

Årsgebyr vann og avløp 2023 – 2026

Momenter som ikke vises i simuleringene

Det er ikke i noen av simuleringene lagt inn endringer i driftskostnader ved etablering av ny renseløsning for Høllen RA, for nytt fremtidig vannverk i Lillesand og drift av reservevann i Søgne (modell 2). Disse vil komme etter 2026 og er heller ikke grundig nok vurdert på nåværende tidspunkt.

Filvedlegg

Det er i tillegg til notatet også vedlagt følgende:

Exceloversikt vises beregningsgrunnlaget for gebyr for vann og avløp fra 2022 – 2026 for alle 3 kommuner, samt en oppsummering i første fane, både for modell 1 og for modell 2. (2 filer)

Sammenstilling/oversikt over de fordelingsendringene som er gjort for modell 2, der alternativ beregningsunderlag for reservevannsløsning Søgne og alternativt beregningsunderlag for rensanlegg avløp (Odderøya) er vist. (1 fil)

Investeringsoversikt og fordeling av disse er vedlagt i egne excelark for hhv. 2020, 2021, 2022 og samlet for 2023-2026. (4 filer)

Vedlegg 1:

Underlag og fordelingsgrunnlag for simulering av gebyr for en oppsplitting av nye Kristiansand til Søgne, Songdalen og Kristiansand kommuner

I dette vedlegget vises fordeling av driftskostnader ut fra dagens budsjettposter for vann og avløp i nye Kristiansand.

Direkte driftsutgifter

Det er tatt utgangspunkt i budsjett 2022 og forslag økonomiplan 2023-2026

VA Administrasjon:

Driftskostnader for VA administrasjon fordeles mellom kommunene basert på innbyggertall. Andelen fordeles videre med 50% på vann og 50% på avløp. Dette er en innarbeidet modell fra gamle Kristiansand. I hovedsak gjelder dette kostnader til saksbehandling, ledningskartverk, IT-system, mm som er vanskelig å skille på tidsbruk mellom vann og avløp.

Budsjett 2022

Driftsbudsjettet i Nye kristiansand fordelt ut fra fordelingsnøkkel angitt innledningsvis i notatet.

	Nye 2022	2022		
		Søgne Angi prosent	Songdalen Angi prosent	Kristiansand Angi prosent
DRIFT VANN:				
34001	Vann prosess - seksjon	3 188 000		
34002	Vannverk	19 537 000		
34501	Pumpestasjoner vann	8 484 000		
34502	Vannledninger	25 003 000		
34003	Rørleggere	-300 000		
		55 912 000		
DRIFT AVLØP:				
35001	Avløpsprosess Administra	4 721 000		
35003	Avløpsrensing Bredalshol	11 260 000		
35004	Avløpsrensing Odderøya	20 072 000		
35301	Avløpsledninger	37 263 000		
35302	Pumpestasjoner avløp	13 188 000		
		95 129 000		
35005	Avløpsrensing Høllen	7 357 000		
35006	Avløpsrensing Trysnes	268 000		
35007	Avløpsrensing Vatneli	1 000 000		
VA ADMINISTRASJON:				
53064	Plan/prosjekt	7 142 000		
53061	Marked og myndighet	8 114 000		
53060	Va stab	14 002 000	Med andel stab	
53062	Va it	2 900 000		
510230	ING VA Ledningskart	6 188 000		
		38 346 000		

Økonomiplan 2023-2026

Utgangspunktet for budsjett 2023 er budsjett 2022 justert for 2,5% prisstigning og rammeendring. Tilsvarende gjelder for de neste årene, 2,5% prisstigning og evt. rammeendringer. Dette er lagt inn i Momentum, men fremkommer ikke i detaljer, så derfor legges det ved her.

Rammeendring økonomiplan 2023-2026

ØP 2023-2026	Nye Kristiansand		Fordelingsnøkkel			2023	2024	2025	2026
			Søgne	Songdalen	Krsand				
	Vann	Anleggsstrøm	10	6	84	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000
		Redusere drift	10	6	84	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
						-1 600 000	-1 600 000	-1 600 000	-1 600 000
	Avløp	Anleggsstrøm	10	6	84	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
		Høllen renseanlegg	60	40		1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
		Odderøya renseanlegg			100	2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000
		Pumpestasjoner avløp	10	6	84	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000
						6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
		Redusere drift	10	6	84	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
						3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000

Fra tidligere ramme endring mye allerede tatt hensyn til i budsjett for 2022. Men fra 2024 blir det reduksjon for driftsbudsjettet til Bredalsholmen, da dette da er nedlagt som renseanlegg. Reduksjonen er fordelt 100% til Kristiansand.

ØP 2022-2025	Nye kristiansand		Fordelingsnøkkel			2022	2023	2024	2025
			Søgne	Songdalen	Krsand				
	Vann	Pumpestasjoner vann				-625 000,0	-625 000,0	-625 000,0	-625 000,0
		Vannledninger				-625 000,0	-625 000,0	-625 000,0	-625 000,0
						-1 250 000,0	-1 250 000,0	-1 250 000,0	-1 250 000,0
	avløp	Avløpsledninger				2 000 000,0	2 000 000,0	2 000 000,0	2 000 000,0
		nedleggelse av bredalsholmen			100			-3 235 000,0	-3 985 000,0
		Vatneli				1 000 000,0	1 000 000,0	1 000 000,0	1 000 000,0
		Ledningskart				1 500 000,0	1 500 000,0	1 500 000,0	1 500 000,0
		Va adm				1 000 000,0	1 000 000,0	1 000 000,0	1 000 000,0
						5 500 000,0	5 500 000,0	2 265 000,0	1 515 000,0
						4 250 000,0	4 250 000,0	1 015 000,0	265 000,0
							-	- 3 235 000,0	- 750 000,0

Gebyrgrunnlag Vann Drift

Samlet driftsgrunnlaget for vann som er brukt i nye Kristiansand og som er utgangspunktet for fordeling pr kommune ved oppsplitting

	2023	2024	2025	2026
Justert drifts ramme	75 362 125	77 286 178	79 258 333	81 279 791

Søgne driftskostnader vann

Underlag for driftskostnader som er lagt inn i Momentum

Vann	Søgne				
	2022	2023	2024	2025	2026
Direkte driftskostnader	5 591 200	5 570 980	5 714 255	5 861 111	6 011 639
Andel VA stab (50% til vann og 50% til avløp)					
Plan/prosjekt	357 100	366 028	375 178	384 558	394 172
Marked og myndighet	405 700	415 843	426 239	436 895	447 817
Va stab	700 100	717 603	735 543	753 931	772 779
Va lt	145 000	148 625	152 341	156 149	160 053
ING VA Ledningskart	-	-	-	-	-
	309 400	317 135	325 063	333 190	341 520
	1 917 300	1 965 233	2 014 363	2 064 722	2 116 340
Sum direkte driftskostnader vann	7 508 500	7 536 213	7 728 618	7 925 833	8 127 979

Songdalen driftskostnader vann

Underlag for driftskostnader som er lagt inn i Momentum

	Songdalen				
	2022	2023	2024	2025	2026
Direkte driftskostnader	3 354 720	3 342 588	3 428 553	3 516 667	3 606 983
Andel VA stab (50% til vann og 50% til avløp)					
Plan/prosjekt	214 260	219 617	225 107	230 735	236 503
Marked og myndighet	-	-	-	-	-
Va stab	243 420	249 506	255 743	262 137	268 690
Va It	420 060	430 562	441 326	452 359	463 668
ING VA Ledningskart	87 000	89 175	91 404	93 689	96 032
	-	-	-	-	-
	185 640	190 281	195 038	199 914	204 912
	-	-	-	-	-
	1 150 380	1 179 140	1 208 618	1 238 833	1 269 804
Sum direkte driftskostnader vann	4 505 100	4 521 728	4 637 171	4 755 500	4 876 787

Kristiansand driftskostnader vann

Underlag for driftskostnader som er lagt inn i Momentum

	Kristiansand				
	2022	2023	2024	2025	2026
Direkte driftskostnader	46 966 080	46 796 232	47 999 738	49 233 331	50 497 765
Andel VA stab (50% til vann og 50% til avløp)					
Plan/prosjekt	2 999 640	3 074 631	3 151 497	3 230 284	3 311 041
Marked og myndighet	-	-	-	-	-
Va stab	3 407 880	3 493 077	3 580 404	3 669 914	3 761 662
Va It	5 880 840	6 027 861	6 178 558	6 333 021	6 491 347
ING VA Ledningskart	1 218 000	1 248 450	1 279 661	1 311 653	1 344 444
	-	-	-	-	-
	2 598 960	2 663 934	2 730 532	2 798 796	2 868 766
	-	-	-	-	-
	16 105 320	16 507 953	16 920 652	17 343 668	17 777 260
Sum direkte driftskostnader vann	63 071 400	63 304 185	64 920 390	66 576 999	68 275 024

Gebyrgrunnlag Avløp Drift

Samlet driftsgrunnlaget for vann som er brukt i nye Kristiansand og som er utgangspunktet for fordeling pr kommune ved oppsplitting

	2023	2024	2025	2026
	120 159 550	119 853 539	122 024 877	- 125 000 499

Søgne driftskostnader avløp

Underlag for driftskostnader som er lagt inn i Momentum

	Søgne				
	2022	2023	2024	2025	2026
Direkte driftskostnader	10 199 400	11 294 385	11 555 745	11 823 638	12 098 229
Andel VA stab (50% til vann og 50% til avløp)					
Plan/prosjekt	357 100	366 028	375 178	384 558	394 172
	-	-	-	-	-
Marked og myndighet	405 700	415 843	426 239	436 895	447 817
Va stab	700 100	717 603	735 543	753 931	772 779
Va It	145 000	148 625	152 341	156 149	160 053
	-	-	-	-	-
ING VA Ledningskart	309 400	317 135	325 063	333 190	341 520
	1 917 300	1 965 233	2 014 363	2 064 722	2 116 340
Sum direkte driftskostnader avløp	12 116 700	13 259 618	13 570 108	13 888 361	14 214 570

Songdalen driftskostnader avløp

Underlag for driftskostnader som er lagt inn i Momentum

	Songdalen				
	2022	2023	2024	2025	2026
Direkte driftskostnader	7 253 120	7 998 448	8 184 309	8 374 817	8 570 087
Andel VA stab (50% til vann og 50% til avløp)					
Plan/prosjekt	214 260	219 617	225 107	230 735	236 503
Marked og myndighet	-	-	-	-	-
Va stab	420 060	430 562	441 326	452 359	463 668
Va It	87 000	89 175	91 404	93 689	96 032
ING VA Ledningskart	185 640	190 281	195 038	199 914	204 912
	1 150 380	1 179 140	1 208 618	1 238 833	1 269 804
Sum direkte driftskostnader avløp	8 403 500	9 177 588	9 392 927	9 613 650	9 839 892

Kristiansand driftskostnader avløp

Underlag for driftskostnader som er lagt inn i Momentum

	Kristiansand				
	2022	2023	2024	2025	2026
Direkte driftskostnader	77 676 480	81 214 392	79 969 852	81 179 198	83 168 778
Andel VA stab (50% til vann og 50% til avløp)					
Plan/prosjekt	2 999 640	3 074 631	3 151 497	3 230 284	3 311 041
Marked og myndighet	-	-	-	-	-
Va stab	3 407 880	3 493 077	3 580 404	3 669 914	3 761 662
Va It	5 880 840	6 027 861	6 178 558	6 333 021	6 491 347
ING VA Ledningskart	1 218 000	1 248 450	1 279 661	1 311 653	1 344 444
	-	-	-	-	-
	2 598 960	2 663 934	2 730 532	2 798 796	2 868 766
	16 105 320	16 507 953	16 920 652	17 343 668	17 777 260
Sum direkte driftskostnader avløp	93 781 800	97 722 345	96 890 504	98 522 866	100 946 038

Direkte Kapitalkostnader

Kapital kostnader består av avskrivninger og kalkulatorisk rente (5-år SWAP + 0,5%).

Følgende renter er benyttet i alle kalkyler og beregningsmodeller

2019	1,80 %	0,50 %	2,300 %
2020	0,89 %	0,50 %	1,390 %
2021	1,46 %	0,50 %	1,956 %
2022	3,12 %	0,50 %	3,620 %
2023	3,72 %	0,50 %	4,220 %
2024	3,67 %	0,50 %	4,170 %
2025	3,66 %	0,50 %	4,160 %
2026	3,69 %	0,50 %	4,190 %

Avskrivningstid

For vann benyttes stort sett disse type avskrivningsgrupper:

Ledning	40 år
Pumpestasjoner	20 år
Høydebasseng	20 år
Vannverk	20 år

For avløp benyttes stort sett disse type avskrivningsgrupper:

Ledning	40 år
Utskiftning av pumper	10 år
Renseanlegg	20 år
Pumpestasjoner	20 år

Disse avskrivningstidene er brukt i dagens kommune og var i hovedsak også slikt benyttet i de 3 gamle kommunene. Det er åpnet for mulighet for å gjøre endringer, men for at beregningsunderlaget skal være sammenlignbart over tid så er samme avskrivningstider benyttet til beregning av kapitalkostnader også for fremtidig gebyrutvikling i et nytt Søgne, Songdalen og Kristiansand.

Investeringsgrunnlaget

Følgende underlag viser gjeld på investeringer fra 2020 og er grunnlaget for beregning av avskrivninger i nye Kristiansand, samt fordeling av disse til Søgne, Songdalen og Kristiansand

NYE KRISTIANSAND								
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	
Balanseverdier UB								
Vann	646 311 341	781 359 084	834 666 949	1 074 306 109	1 208 663 950	1 424 775 245	1 628 314 652	
Avløp	1 223 464 639	1 227 949 692	1 434 787 536	1 538 132 921	1 689 200 407	1 895 594 743	1 953 464 822	
	1 869 775 980	2 009 308 777	2 269 454 485	2 612 439 029	2 897 864 357	3 320 369 988	3 581 779 474	
Investeringer	208 441 515	225 975 242	352 428 310	444 500 449	398 744 327	547 196 236	403 442 638	
Avskrivninger	- 80 993 047	- 86 442 446	- 92 282 602	- 101 515 905	- 113 319 000	- 124 690 605	- 142 033 152	
	1 869 775 980	2 009 308 777	2 269 454 485	2 612 439 029	2 897 864 357	3 320 369 988	3 581 779 474	

Balanseverdier UB fra 2020 - 2022

Balanse verdier er hentet fra Anleggsnotene fra etterkalkylen for 2020-2022 i Momentum for nye Kristiansand. Det samme gjelder investeringsgrunnlaget og avskrivninger. Dette investeringsgrunnlaget brukte man for å fordele pr kommune (oppsplittet)

2020 investeringer fordelt pr kommune

Vann

Søgne	Songdalen	Kristiansand	
1 402 305	3 918 601	76 818 212	82 139 118

Avløp

Søgne	Songdalen	Kristiansand	
1 498 231	923 517	123 880 649	126 302 397

2021 investeringer fordelt pr kommune

Vann

Søgne	Songdalen	Kristiansand	
15 776 168	9 530 432	58 280 677	83 587 277

Avstemming anleggsregister pr kommune mot nye Kristiansand

Søgne

Søgne	ok							
		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Balanseverdier UB								
Vann		31 490 593	45 300 097	62 637 422	98 126 220	119 386 974	148 853 054	170 112 906
Avløp		26 107 765	53 874 495	88 932 637	111 446 307	184 342 828	289 145 661	308 251 708
		57 598 358	99 174 592	151 570 060	209 572 527	303 729 802	437 998 716	478 364 613
Investeringer			45 160 055	57 017 696	64 026 053	102 154 200	146 315 212	58 426 157
Grunnlag til momentum		2 900 536	45 160 055	57 017 696	64 026 053	102 154 200	146 315 212	58 426 157
		- 2 900 536	-	-	-	-	-	-
Avskrivninger			- 3 583 821	- 4 622 228	- 6 023 585	- 7 996 925	- 12 046 299	- 18 060 259
		57 598 358	99 174 592	151 570 060	209 572 527	303 729 802	437 998 716	478 364 613

Songdalen

Songdalen	ok							
		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Balanseverdier UB								
Vann		34 182 075	41 818 227	60 830 136	70 668 395	82 738 999	91 065 235	100 734 255
Avløp		35 304 297	34 221 389	46 975 598	62 441 772	103 558 085	169 846 563	186 780 968
		69 486 372	76 039 616	107 805 735	133 110 167	186 297 084	260 911 799	287 515 223
	ok							
Investeringer			10 462 302	36 015 187	30 496 641	59 455 400	83 176 970	38 611 607
Grunnlag til momentum		4 842 118	10 462 302	36 015 187	30 496 641	59 455 400	83 176 970	38 611 607
		- 4 842 118	-	-	-	-	-	-
Avskrivninger			-3 909 058	-4 249 068	-5 192 209	-6 268 483	-8 562 256	-12 008 183
			76 039 616	107 805 735	133 110 167	186 297 084	260 911 799	287 515 223

Kristiansand

Gamle Kristiansand		ok						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	
Balanseverdier UB								
Vann	602 079 910	635 781 237	711 199 389	905 511 493	1 006 537 975	1 184 856 954	1 357 467 491	
Avløp	1 140 611 340	1 198 313 334	1 298 879 305	1 364 244 845	1 401 299 498	1 436 602 522	1 458 432 150	
	1 742 691 250	1 834 094 572	2 010 078 694	2 269 756 338	2 407 837 474	2 621 459 476	2 815 899 640	
Investeringer		170 352 888	259 395 427	349 977 755	237 134 727	317 704 053	306 404 874	
Grunnlag itl momentum	200 698 861	170 352 888	259 395 427	349 977 755	237 134 727	317 704 053	306 404 874	
	- 200 698 861	-	-	-	-	-	-	
Avskrivninger		- 78 949 566	- 83 411 305	- 90 300 111	- 99 053 591	- 104 082 050	- 111 964 710	
	1 742 691 250	1 834 094 572	2 010 078 694	2 269 756 338	2 407 837 474	2 621 459 476	2 815 899 640	

Endringer med modell 2

Siden det er gjennomført en alternativ simulering med noen endringer i investeringsunderlaget, også i forhold til økonomiplan for dagens kommune, så påvirker det oppsettet for gjeld (balanseverdier) både for de 3 kommunene. Dette er vist under.

Gjeld pr kommune ved fordeling av kostnader etter modell 2

Søgne

Søgne								
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	
Balanseverdier UB								
Vann	29 250 352	43 080 435	58 429 653	70 269 607	72 582 299	98 821 955	104 466 428	
Avløp	26 130 006	54 260 948	89 309 415	108 813 410	166 850 255	317 243 413	330 504 784	
	55 380 357	97 341 384	147 739 068	179 083 016	239 432 554	416 065 368	434 971 213	
Investeringer		45 489 398	54 972 696	37 269 192	67 504 200	186 595 600	37 507 100	
Avskrivninger		- 3 528 371	- 4 575 012	- 5 925 244	- 7 154 662	- 9 962 786	- 18 601 255	
	55 380 357	97 341 384	147 739 068	179 083 016	239 432 554	416 065 368	434 971 213	

Songdalen

Songdalen								
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	
Balanseverdier UB								
Vann	32 958 630	40 627 689	59 771 310	70 276 554	82 696 462	91 970 647	102 694 951	
Avløp	35 321 043	34 512 365	47 259 290	60 718 179	91 927 206	188 608 400	201 645 520	
	68 279 674	75 140 053	107 030 599	130 994 733	174 623 668	280 579 047	304 340 471	
Investeringer		10 739 271	36 116 371	29 135 629	49 792 679	113 921 327	36 686 910	
Avskrivninger		- 3 878 891	- 4 225 825	- 5 171 495	- 6 163 744	- 7 965 949	- 12 925 485	
	68 279 674	75 140 053	107 030 599	130 994 733	174 623 668	280 579 047	304 340 471	

Kristiansand

Kristiansand								
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	
Balanseverdier UB								
Vann	605 543 596	639 191 437	715 965 985	919 272 447	1 024 760 188	1 216 082 642	1 403 228 272	
Avløp	1 119 890 722	1 177 471 315	1 278 571 286	1 344 470 827	1 382 059 482	1 317 096 507	1 344 500 135	
	1 725 434 318	1 816 662 752	1 994 537 271	2 263 743 274	2 406 819 670	2 533 179 149	2 747 728 407	
Investeringer		169 746 577	260 839 243	359 095 628	241 947 448	230 379 309	321 748 628	
Avskrivninger		- 78 518 143	- 82 964 724	- 89 889 625	- 98 871 052	- 104 019 830	- 107 199 371	
	1 725 434 318	1 816 662 752	1 994 537 271	2 263 743 274	2 406 819 670	2 533 179 149	2 747 728 407	

Sum alle 3 kommuner er vist under.

Sum alle bydeler								
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	
Balanseverdier UB								
Vann	667 752 578	722 899 561	834 166 947	1 059 818 608	1 180 038 949	1 406 875 244	1 610 389 651	
Avløp	1 181 341 771	1 266 244 628	1 415 139 991	1 514 002 416	1 640 836 943	1 822 948 320	1 876 650 439	
	1 849 094 349	1 989 144 189	2 249 306 938	2 573 821 023	2 820 875 892	3 229 823 564	3 487 040 091	
Investeringer	-	225 975 245	351 928 310	425 500 449	359 244 327	530 896 236	395 942 638	
Avskrivninger	-	- 85 925 405	- 91 765 561	- 100 986 364	- 112 189 459	- 121 948 564	- 138 726 111	
	1 849 094 349	1 989 144 189	2 249 306 938	2 573 821 023	2 820 875 892	3 229 823 564	3 487 040 091	

Indirekte kostnader

Gebyrområde Vann

		2023	2024	2025	2026
Indirekte kostnader					
Nye kristiansand	Indirekte driftsutgifter netto	2 087 422	2 154 219	2 223 154	2 294 295
	Sjablonmessig indir. Kap. Kostnad	104 371	107 711	111 158	114 715
		2 191 793	2 261 930	2 334 312	2 409 010
Fordelingsnøkkel					
	Kristiansand	83,6%	83,6%	83,6%	83,6%
	Søgne	10,3%	10,3%	10,3%	10,3%
	Songdalen	6,1%	6,1%	6,1%	6,1%
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Gamle kommuner					
	Kristiansand	1 832 339	1 890 974	1 951 485	2 013 932
	Søgne	225 755	232 979	240 434	248 128
	Songdalen	133 699	137 978	142 393	146 950
		2 191 793	2 261 930	2 334 312	2 409 010

Gebyr område Avløp

		2023	2024	2025	2026
Indirekte kostnader					
Nye kristiansand	Indirekte driftsutgifter netto	2 464 185	2 543 039	2 624 416	2 708 398
	Sjablonmessig indir. Kap. Kostnad	123 209	127 152	131 221	135 420
		2 587 395	2 670 191	2 755 637	2 843 818
Fordelingsnøkkel					
	Kristiansand	83,6%	83,6%	83,6%	83,6%
	Søgne	10,3%	10,3%	10,3%	10,3%
	Songdalen	6,1%	6,1%	6,1%	6,1%
		100%	100%	100%	100%
Gamle kommuner					
	Kristiansand	2 163 062	2 232 280	2 303 713	2 377 432
	Søgne	266 502	275 030	283 831	292 913
	Songdalen	157 831	162 882	168 094	173 473
		2 587 395	2 670 191	2 755 637	2 843 818

Øvrige inntekter/kostnader

Vannmåler inntekter

Gebyr område Vann

				2023	2024	2025	2026
Vannmålergebyr							
Nye Kristiansand				1 130 079	1 130 079	1 130 079	1 130 079
	2019 kristiansand	9	bruker etterkalkylen				
	2019 Søgne	61	bruker etterkalkylen				
	2019 Songdalen	30	bruker etterkalkylen				
		100					
Gamle kommuner							
	Kristiansand			101 707	101 707	101 707	101 707
	Søgne			689 348	689 348	689 348	689 348
	Songdalen			339 024	339 024	339 024	339 024
				1 130 079	1 130 079	1 130 079	1 130 079

Antall abonnenter

Her har man hentet ut tall fra nåværende faktureringsystem Gemini.

Gebyr område Vann

				2023	2024	2025	2026
Antall abonnenter vektet							
Nye kristiansand				61 419	62 139	62 859	63 579
		Kristiansand	45 924				
		Søgne	8 448				
		Songdalen	3 816				
			58 188				
Gamle kommuner							
	Kristiansand			48 474	49 042	49 611	50 179
	Søgne			8 917	9 022	9 126	9 231
	Songdalen			4 028	4 075	4 122	4 170
				61 419	62 139	62 859	63 579

Gebyr område Avløp

				2023	2024	2025	2026
Antall abonnenter vektet							
Nye kristiansand				57 002	57 922	58 842	59 762
Fikk tall fra Inger Joanne		Kristiansand	41 622				
		Søgne	7 378				
		Songdalen	3 233				
			52 233				
Gamle kommuner							
	Kristiansand			45 422	46 155	46 888	47 622
	Søgne			8 052	8 182	8 312	8 441
	Songdalen			3 528	3 585	3 642	3 699
				57 002	57 922	58 842	59 762

Tilknytningsavgift

Gebyr område Vann

		2023	2024	2025	2026
Tilknytningsavgift					
Nye kristiansand		6 200 000	6 200 000	6 200 000	6 200 000
Fordelingsnøkkel					
	Kristiansand	83,6%	83,6%	83,6%	83,6%
	Søgne	10,3%	10,3%	10,3%	10,3%
	Songdalen	6,1%	6,1%	6,1%	6,1%
		100%	100%	100%	100%
Gamle kommuner					
	Kristiansand	5 183 200	5 183 200	5 183 200	5 183 200
	Søgne	638 600	638 600	638 600	638 600
	Songdalen	378 200	378 200	378 200	378 200
		6 200 000	6 200 000	6 200 000	6 200 000

Gebyr område Avløp

		2023	2024	2025	2026
Tilknytningsavgift					
Nye kristiansand		6 200 000	6 200 000	6 200 000	6 200 000
Fordelingsnøkkel					
	Kristiansand	83,6%	83,6%	83,6%	83,6%
	Søgne	10,3%	10,3%	10,3%	10,3%
	Songdalen	6,1%	6,1%	6,1%	6,1%
		100%	100%	100%	100%
Gamle kommuner					
	Kristiansand	5 183 200	5 183 200	5 183 200	5 183 200
	Søgne	638 600	638 600	638 600	638 600
	Songdalen	378 200	378 200	378 200	378 200
		6 200 000	6 200 000	6 200 000	6 200 000

Forbrukstall m³

Tatt utgangspunkt i antall kubikkmeter som lå inne i selvkostmodellen 2019 for de gamle kommunene. Videre er dette fordelt ut fra antall kubikkmeter som er brukt for Nye Kristiansand.

Gebyr område Vann

		2023	2024	2025	2026
Antall kubikkmeter til fakturering					
Nye Kristiansand		11 333 763	11 437 443	11 541 123	11 644 803
	2019 kristiansand	10 587 431	bruker etterkalkylen		
	2019 Søgne	746 710	bruker etterkalkylen		
	2019 Songdalen	435 786	bruker etterkalkylen		
		11 769 927			
Gamle kommuner					
	Kristiansand	10 195 087	10 288 351	10 381 614	10 474 878
	Søgne	719 039	725 616	732 194	738 772
	Songdalen	419 637	423 476	427 315	431 154
		11 333 763	11 437 443	11 541 123	11 644 803

Gebyr område Avløp

				2023	2024	2025	2026
Antall kubikkmeter til fakturering							
Nye Kristiansand				9 017 285	9 120 965	9 224 645	9 328 325
	2019 kristiansand	8 864 958	braker etterkalkylen 2019				
	2019 Søgne	608 685	braker etterkalkylen 2019				
	2019 Songdalen	463 165	braker etterkalkylen 2019				
		9 936 808					
Gamle kommuner							
	Kristiansand			8 044 621	8 137 118	8 229 614	8 322 110
	Søgne			552 359	558 710	565 061	571 412
	Songdalen			420 305	425 137	429 970	434 803
				9 017 285	9 120 965	9 224 645	9 328 325

Avsjekk av driftsregnskap

Det er flere av driftsbudsjettene som det er benyttet en %-vis fordeling etter folketallet i 2019. Dette gir en viss usikkerhet, da for eksempel andelen pumpestasjoner pr innbygger, andelen meter ledning pr innbygger, eller gjennomført kvalitet på driftsoppgaver varierte mellom de tre kommunene før 2020 og hvor en %-vis fordeling nødvendigvis ikke følger samme fordeling som innbyggertallet.

Oppsett for driftsbudsjett for de 3 kommunene er vurdert mot det de 3 kommunene hadde som driftsbudsjett før sammenslåingen i 2020. Det er tatt høyde for en prisstigning på 2,5 % pr år. Driftsbudsjettene i gebyrberegningene harmonerer stort sett med driftsbudsjettene fra kommunene før 2020, inkludert prisstigning fra 2020 til 2023.

Driftsbudsjett Egen kommune Søgne (hentet fra etterkalkylen 2019 Søgne Momentum)

Vann

Vann	Endring av normalgebyr fra i fjor (%)		-25,6 %	9,3 %	11,9 %	0,9 %	-0,4 %	4,0 %	5,7 %
	Budsjett-kalkyle	Etterkalkyle selvkost	2020 Prognose	2021 Budsjett	2022 Økonomiplan	2023 Økonomiplan	2024 Økonomiplan	2025	2026
16400 Beregnede årsgebyrer	11 674 025	11 755 699	9 745 222	9 487 545	10 628 794	10 815 707	11 083 966	11 692 433	12 527 486
16410 Tilknytningsgebyr	1 200 000	1 305 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	600 000
Gebyrintekter	12 874 025	13 060 699	10 945 222	10 687 545	11 828 794	12 015 707	12 283 966	12 892 433	13 127 486
16*** Øvrige salgsinntekter	15 375	13 122	5 125	5 253	5 384	5 519	5 657	5 798	5 943
17*** Refusjoner	0	156 788	10 250	10 506	10 769	11 038	11 314	11 597	11 887
Driftsinntekter	12 889 400	13 230 609	10 960 597	10 703 304	11 844 947	12 032 264	12 300 937	12 909 828	13 145 316
10*** Lønn	1 705 847	951 458	1 767 467	1 815 189	1 864 199	1 914 532	1 966 224	2 019 312	2 073 834
11*** Varer og tjenester	622 278	477 338	559 650	573 641	587 982	602 682	617 749	633 193	649 022
12*** Varer og tjenester	2 715 840	2 840 772	2 396 450	2 456 361	2 517 770	2 580 715	2 645 232	2 711 363	2 779 147
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenesteprod.	2 786 306	2 335 880	2 972 500	3 046 813	3 122 983	3 201 057	3 281 084	3 363 111	3 447 189
14*** Overføringsutgifter	0	229	0	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	7 830 270	6 605 676	7 696 067	7 892 004	8 092 934	8 298 986	8 510 290	8 726 979	8 949 192
Avskrivningskostnad	1 671 227	1 696 014	1 687 917	1 622 144	1 620 494	1 497 995	1 487 890	1 487 890	1 463 535
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	96 000	0	0	125 000	950 000	1 025 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000
Kalkulatorisk rente	724 592	632 047	605 353	567 288	529 997	494 135	459 797	425 575	391 634
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	58 905	0	46 000	297 563	526 700	572 988	583 050	567 750	532 450
Direkte kapitalkostnader	2 550 723	2 328 061	2 339 271	2 611 995	3 627 192	3 590 117	3 630 737	3 571 216	3 487 619
Indirekte driftsutgifter (netto)	500 245	589 703	564 453	579 693	595 345	611 419	627 928	644 882	662 294
Indirekte avskrivningskostnad	29 138	28 720	27 540	27 540	26 055	26 055	26 055	26 055	26 055
Indirekte kalkulatorisk rente	30 353	25 382	24 735	24 101	23 485	22 886	22 286	21 687	21 088
Indirekte kostnader	559 736	643 804	616 728	631 335	644 885	660 360	676 269	692 624	709 436
Driftskostnader	10 940 730	9 577 541	10 652 066	11 135 333	12 365 011	12 549 463	12 817 296	12 990 819	13 146 248
+/-. Bruk av/avsetning til hundne fond	-512 106	0	0	412 029	520 064	517 199	516 359	80 991	911

Avløp

Avløp	Endring av normalgebyr fra i fjor (%)		76,6 %	19,2 %	34,3 %	19,9 %	-1,0 %	-2,2 %	-1,4 %
	Budsjett-kalkyle	Etterkalkyle selvkost	2020 Prognose	2021 Budsjett	2022 Økonomiplan	2023 Økonomiplan	2024 Økonomiplan	2025	2026
16400 Beregnede årsgebyrer	7 672 399	7 940 373	14 641 919	16 351 827	22 140 012	27 167 727	27 490 205	27 468 612	27 669 190
16410 Tilknytningsgebyr	1 500 000	1 755 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Gebyrintekter	9 172 399	9 695 373	16 141 919	17 851 827	23 640 012	28 667 727	28 990 205	28 968 612	29 169 190
16*** Øvrige salgsinntekter	0	2 220	0	0	0	0	0	0	0
17*** Refusjoner	4 612 500	4 072 480	3 715 625	3 808 516	3 903 729	4 001 322	4 101 355	4 203 889	4 308 986
Driftsinntekter	13 784 899	13 770 073	19 857 544	21 660 343	27 543 740	32 669 049	33 091 559	33 172 501	33 478 176
10*** Lønn	6 767 930	6 394 436	6 394 102	6 566 743	6 744 045	6 926 134	7 113 140	7 305 194	7 502 435
11*** Varer og tjenester	3 052 450	3 452 802	3 350 725	3 434 493	3 520 355	3 608 364	3 698 573	3 791 038	3 885 814
12*** Varer og tjenester	3 895 000	2 980 792	3 192 875	3 272 697	3 354 514	3 438 377	3 524 337	3 612 445	3 702 756
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenesteprod.	3 485 000	3 617 054	3 592 625	3 682 441	3 774 502	3 868 864	3 965 586	4 064 725	4 166 344
14*** Overføringsutgifter	0	14 432	0	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	17 200 380	16 459 516	16 530 327	16 956 373	17 393 416	17 841 740	18 301 635	18 773 403	19 257 348
Avskrivningskostnad	1 526 116	1 636 895	1 552 271	1 542 247	1 339 667	1 325 870	1 325 651	1 318 688	1 288 813
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	86 040	0	0	512 500	4 375 000	8 237 500	8 350 000	8 350 000	8 350 000
Kalkulatorisk rente	669 797	614 938	583 871	548 283	515 141	484 488	453 996	423 586	393 599
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	64 014	0	143 750	1 195 856	2 968 150	3 789 106	3 650 100	3 458 050	3 265 000
Direkte kapitalkostnader	2 345 968	2 251 833	2 279 892	3 798 887	9 197 959	13 836 964	13 779 747	13 550 323	13 298 412
Indirekte driftsutgifter (netto)	688 740	762 340	738 682	758 626	779 109	800 145	821 749	843 936	866 723
Indirekte avskrivningskostnad	37 337	36 935	34 391	34 391	31 297	31 297	31 297	31 297	31 297
Indirekte kalkulatorisk rente	36 164	30 242	29 422	28 631	27 875	27 155	26 435	25 716	24 996
Indirekte kostnader	762 241	829 516	802 494	821 648	838 282	858 598	879 482	900 949	923 016
Driftskostnader	20 308 589	19 540 866	19 612 713	21 576 908	27 429 657	32 537 302	32 960 865	33 224 675	33 478 776

Driftsbudsjett Egen kommune Songdalen (hentet fra etterkalkylen 2019)

Vann

Vann	Dring av normalgebyr fra i fjor (%)									
	2019 Budsjett- kalkyle	2019 Etterkalkyle selvkost	2020 Prognose	2021 Budsjett	2022 Økonomiplan	2023 Økonomiplan	2024 Økonomiplan	2025	2026	
16501 KOMMUNALE GEBYRER (VAR-OMRÅDET)	7 648 206	8 664 811	8 089 614	8 906 656	8 850 649	8 811 922	8 623 413	8 407 532	8 417 735	
16502 TILKNYTNINGSGEBYR	44 000	28 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	
16506 LEIE AV VANNMÅLER	760 241	787 827	798 858	822 823	843 394	864 479	886 091	908 243	930 949	
Gebyrinntekter	8 452 447	9 480 638	8 918 471	9 759 480	9 724 043	9 706 401	9 539 504	9 345 775	9 378 684	
16*** Øvrige salgsinntekter	7 249	0	0	0	0	0	0	0	0	
17*** Refusjoner	16 247	2 015	2 112	2 164	2 218	2 274	2 331	2 389	2 449	
Aktivitetssending driftsinntekter (nominelt)			-16 653	-17 069	-17 496	-17 933	-18 382	-18 841		
Kommentar										
Driftsinntekter	8 475 943	9 482 653	8 903 930	9 744 575	9 708 765	9 690 741	9 523 453	9 329 323	9 381 133	
10*** Lønn	3 249 250	3 153 490	3 167 250	3 246 431	3 327 592	3 410 782	3 496 051	3 583 453	3 673 039	
11*** Varer og tjenester	1 234 484	1 056 768	1 002 963	1 028 037	1 053 737	1 080 081	1 107 083	1 134 760	1 163 129	
12*** Varer og tjenester	472 781	913 380	845 420	866 556	888 219	910 425	933 185	956 515	980 428	
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenestepro	1 092 650	1 448 651	1 134 931	1 163 305	1 192 387	1 222 197	1 252 752	1 284 071	1 316 172	
Direkte driftsutgifter	6 049 166	6 572 289	6 150 564	6 304 328	6 461 936	6 623 484	6 789 072	6 958 798	7 132 768	
Avskrivningskostnad	1 192 492	1 313 821	1 640 371	1 583 503	1 577 425	1 547 692	1 512 189	1 179 589	1 092 184	
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	56 250		0	92 500	130 000	148 750	148 750	148 750	148 750	
Kalkulatorisk rente	436 174	610 983	648 022	610 948	574 597	538 658	503 470	472 514	446 388	
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	57 358		42 550	101 286	124 603	130 022	126 601	123 179	119 758	
Direkte kapitalkostnader	1 742 274	1 924 804	2 330 943	2 388 237	2 406 625	2 365 122	2 291 009	1 924 032	1 807 080	
Indirekte driftsutgifter (netto)	357 454	285 711	292 853	300 175	307 679	315 371	323 255	331 337	339 620	
Indirekte avskrivningskostnad	68 319	75 789	73 781	72 735	70 498	69 431	68 099	67 943	60 817	
Indirekte kalkulatorisk rente	39 407	52 079	50 359	48 674	47 026	45 417	43 836	42 271	40 790	
Indirekte kostnader	465 180	413 578	416 993	421 583	425 203	430 219	435 190	441 551	441 228	
Driftskostnader	8 256 619	8 910 671	8 898 500	9 114 149	9 293 764	9 418 826	9 515 271	9 324 382	9 381 076	

Avløp

Avløp	Sjekk gebyrberegningen under - Stort avvik!									
	2019 Budsjett- kalkyle	2019 Etterkalkyle selvkost	2020 Prognose	2021 Budsjett	2022 Økonomiplan	2023 Økonomiplan	2024 Økonomiplan	2025	2026	
16501 KOMMUNALE GEBYRER (VAR-OMRÅDET)	11 108 763	13 044 686	14 224 016	14 537 405	16 481 540	16 566 284	16 676 928	16 744 765	16 989 841	
16502 TILKNYTNINGSGEBYR	44 000	26 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	
16505 TILLEGSGEBYR TIV	319 354	279 600	351 000	351 000	351 000	351 000	351 000	351 000	351 000	
Gebyrinntekter	11 472 117	13 350 286	14 605 016	14 918 405	16 862 540	16 947 284	17 057 928	17 125 765	17 370 841	
16*** Øvrige salgsinntekter	0	25 333	0	0	0	0	0	0	0	
17*** Refusjoner	139 004	3 115	0	0	0	0	0	0	0	
Driftsinntekter	11 611 121	13 378 734	14 605 016	14 918 405	16 862 540	16 947 284	17 057 928	17 125 765	17 370 841	
10*** Lønn	2 571 469	2 796 498	2 702 720	2 770 288	2 839 545	2 910 534	2 983 297	3 057 880	3 134 327	
11*** Varer og tjenester	893 031	1 437 375	1 478 050	1 515 001	1 552 676	1 591 698	1 631 491	1 672 278	1 714 085	
12*** Varer og tjenester	399 238	442 958	633 450	649 286	665 518	682 156	699 210	716 691	734 608	
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenestepro	3 971 363	3 933 507	4 370 118	4 479 371	4 591 355	4 706 139	4 823 793	4 944 388	5 067 997	
14*** Overføringsutgifter	0	50 000	0	0	0	0	0	0	0	
15*** Finansutgifter mv. ekskl. 155 og 159	0	584	0	0	0	0	0	0	0	
Direkte driftsutgifter	7 835 100	8 660 922	9 184 338	9 413 947	9 649 295	9 890 528	10 137 791	10 391 236	10 651 017	
Avskrivningskostnad	1 103 659	1 215 257	1 914 196	1 890 828	1 886 686	1 836 284	1 804 685	1 720 969	1 654 155	
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	1 058 500		0	1 570 600	3 070 600	3 070 600	3 070 600	3 070 600	3 050 000	
Kalkulatorisk rente	286 626	631 021	816 441	772 683	729 241	686 427	644 555	604 011	565 197	
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	411 162		357 685	1 042 307	1 333 933	1 263 310	1 192 686	1 122 062	1 051 675	
Direkte kapitalkostnader	2 859 948	1 846 278	3 088 321	5 276 418	7 020 460	6 856 621	6 712 526	6 517 641	6 321 027	
Indirekte driftsutgifter (netto)	312 645	261 134	267 662	274 354	281 213	288 243	295 449	302 835	310 406	
Indirekte avskrivningskostnad	62 642	68 787	66 944	65 982	63 928	62 949	61 664	61 507	54 391	
Indirekte kalkulatorisk rente	35 266	46 351	44 791	43 262	41 768	40 309	38 876	37 459	36 126	
Indirekte kostnader	410 552	376 272	379 397	383 598	386 908	391 501	395 989	401 802	400 924	
Driftskostnader	11 105 600	10 883 472	12 652 056	15 073 962	17 056 664	17 138 650	17 246 305	17 310 679	17 372 967	